

HEBREOS

**Marĩpu ĩgũ magũ Jesucristo
merã weredeamarẽ gojadea**

1 ¹Iripoegue Marĩpu ĩgũya kerere weredupiyunerã merã marĩ ñekũsãmarãrẽ werenugãdi ããrĩmĩ. Yoaripoe wãri ĩgũ turari merã iri ĩmurĩ, ĩgũ werodereri, kẽrõgue ĩmurĩ merã ĩgũsãrẽ ĩgũyare masĩmakũ iridi ããrĩmĩ. ²Dapagorare i mũmũ pereburi dupiyuro ĩgũ magũ Jesucristo merã marĩrẽ ĩgũyare weremi. Neõgoraguere Marĩpu ĩgũ magũ merã i mũmurẽ iridi ããrĩmĩ, ããrĩpereri ĩgũ gããmerõsũta ããrĩburo, ãrĩgũ. Irire iriburo dupiyuro ĩgũ magũrẽ pídi ããrĩmĩ, iri ããrĩpererire opabure. ³Jesucristo, Marĩpu gosisiririre opagu, turatarĩgu, õãtarĩgu, Marĩpu ããrĩrikũrere opagu ããrĩmĩ. ĩgũ turaro doreri merã ããrĩpereri i mũmũmarẽ ããrĩnĩkõãmakũ yãmi. Marĩ ñerõ iridea wajare tau odo, purũ mũmũgasĩgue Marĩpu turatarĩgu diaye gapũ eja doadi ããrĩmĩ, ããrĩpererãrẽ doregu ããrĩbu.

**Marĩpu magũ, Marĩpũre wereboerã
nemorõ turagu ããrĩmĩ, ãrĩ gojadea**

⁴Irasirĩgu Marĩpu magũ Jesucristo, Marĩpũre wereboerã nemorõ turagu ããrĩmĩ. Marĩpu ĩgũrẽ: “Makũ, mũ yũ magũ ããrã”, ãrĩdi ããrĩmĩ. Ángeles gapũre: “Yũre wereboerã ããrã”, ãrĩdi ããrĩmĩ. ⁵Ĩgũ magũrẽ ãsũ ãrĩdi ããrĩmĩ: Yũ magũ ããrã mũ. Dapagã merã mũ, yũ magũ ããrĩrĩrẽ masakare masĩmakũ yãa, ãrĩdi ããrĩmĩ.^a Neõ sugũ ĩgũrẽ wereboegure irasũ ãrĩbiridi ããrĩmĩ. ĩgũ magũyamarẽ ãsũ ãrĩdi ããrĩmĩ doja:

Yũ, ĩgũ pagũ ããrã. ĩgũ, yũ magũ ããrĩmĩ, ãrĩdi ããrĩmĩ.^b

Neõ sugũ ĩgũrẽ wereboegure irasũ ããrĩbiridi ããrĩmĩ. ⁶Ĩgũ magũrẽ sugũ ããrĩgũrẽ i mũmũgue iriugũ, ãsũ gapũ ãrĩdi ããrĩmĩ:

Ããrĩpererã yũre wereboerã, yũ magũrẽ ejamejã, bũremuburo, ãrĩdi ããrĩmĩ.^c

⁷Ĩgũrẽ wereboerãyamarẽ ãsũ ãrĩdi ããrĩmĩ:

Yũre wereboerãrẽ mirũ wẽjãpu taurosũ, peame mũjũrĩ purã irirosũ waamakũ yãa, ãrĩdi ããrĩmĩ.^d

⁸Ĩgũ magũ gapũre ãsũ ãrĩdi ããrĩmĩ:

Mũ ããrĩpererã Opũ ããrĩnĩgũ ããrã. Mũyarãrẽ diayeta doea.

⁹Diayema iririre gããmea. Ñerõ iririre dooa. Irasirimakũ ĩãgũ, yũ mũpũ mũrẽ ããrĩpererã Opũ ããrĩbure beyebũ.

Irasirĩgu mũrẽ ããrĩpererã mũ merãmarã nemorõ mũyari merã ããrĩmakũ iribu, ãrĩdi ããrĩmĩ.^e

¹⁰Idere ãrĩdi ããrĩmĩ Marĩpu ĩgũ magũrẽ: Mũ ããrĩpererã Opũ, neõgoragueta i nikũ, mũmũgasidere iribu.

¹¹Gajĩpoe i mũmũ mũ iridea pereakõãrokoa. Mũ gapũ ããrĩnĩkõãgũkoa. ããrĩpereri mũ iridea gapũ surĩro boarosũ, boapereakõãrokoa.

¹²Irasirĩgu surĩro bugũnerẽ túwea bẽo, gajĩne maamañe gorawayurosũ, ããrĩpereri õãrĩ ditare gorawayugũkoa. Mũ gapũ neõ gorawayubirĩkoa. Mũrãrõta ããrĩnĩkõãgũkoa, ãrĩdi ããrĩmĩ.^f

^a 1.5a Sal 2.7 ^b 1.5b 2 S 7.14; 1 Cr 17.13 ^c 1.6 Dt 32.43 ^d 1.7 Sal 104.4 ^e 1.9 Sal 45.6-7 ^f 1.12 Sal 102.25-27

¹³Irasirigu Īgū magūrē āsū ārīdi āārīmī doja:

Yu diaye gapu doaka! Mu doaripoe murē iāturirārē mu dorerire neō tarinugānemobirimakū irigura, ārīdi āārīmī.⁸

Īgūrē wereboerā gapure neō irasū ārībiri di āārīmī. ¹⁴Āārīpererā Marīpure wereboerā deyomarīrā, ĩgūrē moāboerā āārīma. Marīpu Jesucristo taurārē iritamudoregu ĩgūsārē iriumi.

Marīpu ĩgū masakare tauri kerere oārō pémakū gāamemi, ārī gojadea

2 ¹Irasirirā Marīpu magū Jesucristoya kerere marī pédeare irasū gūñaníkōārō gāamea, ĩgūrē būremurīrē piriri, ārīrā. ²Iripoegue Marīpu ĩgūrē wereboerārē ĩgūya kerere weredoredi āārīmī. Irasirigu: “Nērō irirānorē, yu dorerire tarinugārārē wajamoāgura”, ārīderosūta ĩgūsārē diayeta wajamoādi āārīmī. ³Marīpu masakare tauri kere oātaria. Marī gapu irire pémerā, ĩgū wajamoārīrē tausūbirikoa. Marī Opu Jesucristo iri kerere werepūrōridi āārīmī. ĩgū weredeare pérā: “Diayeta āārā”, ārī masīnerā āārīmā. Irasirirā marīdere wereturiama, irire masīburo, ārīrā. ⁴Marīpu gaji irinemodi āārīmī. Iri kerere wererārē ĩgū turari merā wārī iri ĩmurīrē irimakū iridi āārīmī. Irasū āārīmakū ĩgū gāamederosūta ĩgūsārē wārī Oāgū deyomarīgū iritamurī merā irimasīrīrē sīdi āārīmī, iri kerere weremakū pérā: “Diayeta āārā”, ārī masīburo, ārīgū.

Jesucristo, marī irirosū dupukugu deyoadi āārīmī, ārī gojadea

⁵Marīpu ĩgūrē wereboerārē: “Ī ũmu peredero pūruguere oparā āārīrākoa musā”, ārī, neō pībiri di āārīmī. ⁶Īgūyare weredupiyudi āsū gapu ārī gojadi āārīmī:

Gua Opu, masaka ubu āārīrā āārīkeremakū, ĩnasirigu ĩgūsārē

gūñarī mu? Īgūsā boamurā dita āārīkeremakū, ĩnasirigu ĩgūsārē iritamurī mu?

⁷⁻⁸Yoabiripoegāta ĩgūsārē murē wereboerā doka āārīmakū iridi āārībú. Irasirikeregu, pūruguere ĩgūsārē oparā sóogu, mu turarire sību, ĩgūsārē āārīpereri opaburo, ārīgū, ārī gojadi āārīmī.^h

Marīpu masakare irasū sīgū: “Āārīpererire dorerākuma”, ārī pídi āārīmī. ĩgūsārē irire píkeremakū, āārīpererire dorebema dapa. ⁹Marī Jesúyama gapure: “Āārīpererā Opu āārīmī”, ārī masīa. Yoabiripoegāta ĩgūdere Marīpu ĩgūrē wereboerā doka pídi āārīmī, āārīpererāya āārīburiere boabosabure. Jesús marīrē boabosamakū, Marīpu ĩgūrē maīgū, oārō iritamudi āārīmī. Irasirigu ĩgū boadigue masādero pūru, Marīpu ĩgūrē turarire sī, Opu sóodi āārīmī, āārīpererā ĩgūrē būremuburo, ārīgū.

¹⁰Marīpu ĩgū gāamederosūta āārīpereri i ũmumarē iridi āārīmī. Āārīpereri ĩgūya dita āārā. ĩgū pūrā āārīpererā ũmugasigue ĩgū āārīrōgue ĩgū merā āārīmakū gāamemi. Irasirigu ĩgū magū Jesúre iriudi āārīmī, marīrē ĩgū nērō tariri merā taubure. ĩgūrē iriudi āārīmī, marī Opu āārībure, marīrē ũmugasigue āīmūrābure. ¹¹Jesús marīrē taugu, Marīpuyarā āārīmakū iridi āārīmī. Irasirirā marī ĩgūyarā āārīsīā, sugū pūrā irirosū, Jesús marī tīgū merā Marīpu pūrā āārā. Irasirigu Jesús marīrē: “Yu pagupūrā āārīma”, ārīgū, neō gūyasīrībemi. ¹²Marīpuya werenírī gojadea pūgue Jesús ĩgū Pāgure weredeare gojasūdero āārībú. Āsū ārīdi āārīmī ĩgūrē:

Mu āārīrikurire, mūyamarē weregukoa yu pagupūrāguere. ĩgūsā nerēnarōgue nerēmakū, ĩgūsā merā: “Oātaria mu”, ārī bayapeogukoa murē, ārīdi āārīmī.ⁱ

¹³Gaji ārīdi āārīmī doja:

⁸ 1.13 110.1 ^h 2.7 Sal 8.4-6 ⁱ 2.12 Sal 22.22

Yude murē yu Opure
buremunikōägura.^j
Idele ārīdi āārīmī doja:
Ōōta āārā Yuru pūrā ĩgū yure
pīnerā merā, ārīdi āārīmī.^k
¹⁴Marī, Marīpu pūrā, dūpukurā
āārā. Irasirigu Jesúde marī irirosūta
dūpukugu aaridi āārīmī. ĩgū curusague
boari merā wātīrē, boarire güirā opure
tarinugā béodi āārīmī. ¹⁵Jesús ĩgūrē
irasū tarinugagū, marī boaburire
güinikōānerārē taudi āārīmī. ¹⁶Āsū
āārā. Jesucristo Marīpure wereboerārē
iritamugū meta aaridi āārīmī. Marī,
Abraham parāmerā gapure ĩgū Marīpure
buremuderosūta buremurārē iritamugū
aaridi āārīmī. ¹⁷Irasirigu marī irirosūta
dūpukugu aaridi āārīmī, ĩgū boari merā
marī ñerī iridea wajare wajaribosabu. I
merā Marīpure: “Waja opamerā āārīma”,
ārī ĩāmakū iridi āārīmī. Paía opu marīya
āārīburire Marīpure sērēbosarosū,
ĩgūde marīrē ōārō sērēbosami. Irasirigu
marīrē bopoñarī merā ĩāgū marīrē
ōārō iritamunikōāmi. ¹⁸Wātī ĩgūrē
ñerō iridoremakū, Jesús buro ñerō
tarikeregu, ĩgū dorerire iribiridi āārīmī.
Irasirigu wātī marīdere ñerī iridoremakū
ĩāgū, Jesús marīrē iritamumasīmi, ñerī
iribirikōāburo, ārīgū.

**Jesús, Moisés nemorō
āārīmī, ārī gojadea**

3 ¹Yaarā, musā Marīpu beyenerā,
ĩgūyarā āārā. Irasirirā Jesucristore:
“Buremua murē”, ārīnerā āārīsīā, ĩgūrē
ōārō güñanikōāka! Marīpu ĩgūrē iriudi
āārīmī, ĩgūya kerere werebure, paía opu
irirosū marīya āārīburire sērēbosabure.
²Marīpu ĩgūrē beyepīdi āārīmī irire
iribure. Irasirigu Moisés, Marīpu ĩgūrē:
“Āsū iridoreka yaarārē!” ārī pídeare
ōārō iriderosūta Jesúde Marīpu ĩgūrē
pídea āārīpererire ōārō iridi āārīmī.
³Irasirirā Moisés buremudero nemorō
Jesús gapure buremurō gāāmea marīrē.
Iri āsū āārā. Wiire: “Ōārī wii āārā”,
ārī ĩārō nemorō iri wiire iridi gapure:

“Ōātarimi”, ārī buremurō gāāmea marīrē.
⁴Masaka gapu wiiri irirā āārīma. Marīpu
gapu āārīpereri i ũmumarē iridi āārīmī.
⁵Moisés gapu Marīpuyarārē doregu,
ĩgūsārē ōārō iritamudi āārīmī. “Āsū
irika, Marīpure buremurā!” ārī weredi
āārīmī, purugue marā Marīpuya kerere
pemasiburo, ārīgū. ⁶Cristo, Marīpu magū
gapu Moisés nemorō Marīpuyarārē
ōārō doregu āārīmī. Irasirirā marī
Marīpuyarā, güñaturarire piriro marīrō
ĩgū tauburire usuyari merā yúnirā,
ĩgūya wii marā āārā.

**Marīpu ĩgūyarārē ĩgū merā ōārō
siñajāmakū gāāmeme, ārī gojadea**

⁷Irasirigu Ōāgū deyomarīgū ire āsū
ārī weredi āārīmī, Marīpuya werenírī
gojadea pūgue:

Dapagārē musā Opu musārē
weremakū, péduamerā irirosū
āārībirikōāka!

⁸Ōārō péka ĩgūrē! Iripoegue Israel
bumarārē masaka marīrōgue
āārīrārē ĩgū werekeremakū, ĩgū
dorerire tarinugāma. “Marīrē
iritamumasibirikumī”, ārīrā,
ĩgūrē buremubirima.

⁹Irasirigu āsū ārīmi: “Iroguere
cuarenta bojorigora yu turaro
merā iririre iri ĩmuadibu ĩgūsārē
iritamugū. Yu irasirikereamakū:
‘ĩgū marīrē iritamumasibirikumī’,
ārī güñanama yure.

¹⁰Irasirigu ĩgūsā merā gua, āsū ārībū:
‘Yaa gapure neō güñatuyabema.
Yu dorerire iridwabema’, ārībū.

¹¹Irasirigu ĩgūsā merā guagu,
gopeyaro merā āsū ārī werebū:
‘Yu merā ōārō siñajārī bokabirikoa
musā yure buremubiri waja’ ”,
ārīmi.^l

¹²Irasirirā yaarā, ōārō pēmasika!
Neō sugu musā watopemu ñerō güña,
buremubi āārībirikōāburo. Irasū
āārīgūno, Marīpu āārīnīgūrē béogu
iribukumi. ¹³Āsū gapu iriro gāāmea.
Ūmuriku musā basi Marīpuyare gāme

^j2.13a Is 8.17 ^k2.13b Is 8.18 ^l3.11 Sal 95.7-11

wereníka, ñerírē iriri, ārírā! Dapagā merā Marīpūya werenírí gojadea pūgue dorederosūta gāme wereníka! “Ñerí gapure irirā, usuyáa guā”, āri gūñarā, musā basita ārikatorā yāa. Ñerírē irirā, Marīpū dorerire tarinugārākoa. ¹⁴ Cristore būremunugāderosūta marī okaro bokatiūrō būremuníkōārā, igū āārírōgue igū merā āārírākoa.

¹⁵ Yū wererosūta Marīpūya werenírí gojadea pūgue āsū āri gojasūdero āārībá: Dapagārē Marīpū musārē weremakū, igūrē ōārō péka! Iripoegue Israel bumarā igū dorerire tarinugāderosū iribirikōāka! āri gojasūdero āārībá.^m

¹⁶ Igūsā Marīpūya werenírírē pékererā, igū dorerire tarinugānerā āārímá. Āārīpererē Egiptogue āārírārē Moisés āāsūnerā āārīkererā, Marīpū dorerire tarinugānerā āārímá. ¹⁷ Igūsā tarinugādea waja cuarenta bojorigora Marīpū igūsā merā guadi āārímí. Masaka marírōgue igūsārē āārīdorede āārímí. Irogueta boanerā āārímá. ¹⁸ Igū dorerire tarinugāmakū iāgū, gopepyaro merā igūsārē āsū āri weredi āārímí: “Yū merā ōārō siñajārī bokabirimakū irigura”, ārīdi āārímí. ¹⁹ Irasirirā ire masía marī. Igūsā Marīpū būremubiridea waja igū merā ōārō siñajārī bokabirinerā āārímá.

4 ¹ Marīpū iripoegue marārē: “Yū merā siñajārī bokarākoa”, āri píderosūta marīdere pídi āārímí. Irasirirā marīde gopepyaro merā Marīpūre yujuro gāamea, igū merā ōārō siñajārī bokamurā. ² Marīpū masakare tauri kerere iripoegue marā péderosūta marīde pébū. Igūsā gapū iri kerere pékererā, būremurí merā pébirinerā āārímá. Irasirirā irire ubugorata péunanerā āārímá. ³ Marī gapū Marīpūre būremurā igū merā ōārō siñajārī bokarākoa. Igūrē būremumerā gapure āsū ārīdi āārímí: Yūre būremubiri waja igūsā merā guabū. Irasirigu igūsārē

gopepyaro merā āsū ārī werebū: “Yū merā ōārō siñajārī bokabirikuma”, ārīdi āārímí.ⁿ

I ūmurē iri odo, siñajādi āārímí. Irasirigu masakare igū merā siñajāburire pídi āārímí. ⁴ Gaji āsū ārī gojasūdero āārībá, igūya werenírí gojadea pūgue:

I ūmuma āārīpererire iripeo odogū, su mojōma pere gaji mojō peru pērēbejarinurí waarō merā igū moārírē piri, siñajādi āārímí.^o

⁵ Igūrē būremumerā gapure āsū ārīdi āārímí doja igūya werenírí gojadea pūgue:

Yū merā ōārō siñajārī bokabirikuma, ārīdi āārímí.^p

⁶ Iripoegue marā, igū masakare tauri kerere pépūrorinerā, igū dorerire tarinugādea waja igū merā ōārō siñajārī bokabirinerā āārímá. Gajirā gapū igūrē būremurā igū merā ōārō siñajārī bokarākoa. ⁷ Irasirigu Marīpū masakare igū merā siñajāburire pígu: “Dapagorare yūre ōārō péka!” ārīdi āārímí. Israel bumarā igū dorerire tarinugādero pūru, yoaripoe pūru irire Davire gojadorede āārímí. Irasirigu musārē dupaturi irire weregura doja. Āsū āri gojadi āārímí David:

Dapagorare Marīpū musārē weremakū, ōārō péka! Igūrē péduamerā irirosū āārībirikōāka! āri gojadi āārímí.^q

⁸ Iripoegue David irire gojaburi dupiyuro Josué Israel bumarārē Marīpū igūsārē sídea nikūgue āījādi āārímí. Iro gapure siñajārī bokabirinerā āārímá. Irasirigu Marīpū igūyarārē gaji siñajārī siburire weredi āārímí. ⁹ Irasirirā, Marīpū i ūmurē iri odo, igū siñajāderosūta marī igūyarāde igū merā ōārō siñajārī bokarākoa. ¹⁰ Marīpū merā siñajārā, marī gāamerō moārírē piri, igū gāamerí gapure iripūrorirā, igū merā ōārō siñajānīkōārākoa, igū i ūmumarē iri odo siñajāderosūta. ¹¹ Irasirirā igūrē ōārō būremurō gāamea, igū merā

^m 3.15 Sal 95.7-8 ⁿ 4.3 Sal 95.11 ^o 4.4 Gn 2.2 ^p 4.5 Sal 95.11 ^q 4.7 Sal 95.7-8

siñajārī bokamurā. Iripoegue marā īgūrē būremubiridea waja īgū merā neō siñajārī bokabirinerā āārīmā. Īgūsā iriderosū iribirikōārō gāamea marīrē.

¹²Marīpūya werenírīrē pērā, īgū merā ōārō āārīnkōāa. Sarerī majī pe gapū usiri majī sareñajārō nemorō Marīpūya werenírī marīya yūjupūrāriegue, marī gūñarīgue ñajārokoa. Irasirirā īgūya werenírīrē pērā, marīya yūjupūrārīmarē marī gūñarīdere: “I gapū ōāgorāa, o i gapū ñegorāa”, ārī masīrākoa. ¹³Marī masaka āārīpererā Marīpū irinerā dita āārā. Īgū īāberogue neō āārībea. Āārīpereri marī āārīrikurire marī iririkurire masīmi. Irasirirā ōārī gūñarī oparā ōārō irirā, īgū īūrō marī irideare, marī gūñadeare weredoremakū, gūyasírīrō marīrō weremasīrākoa.

**Jesús paía opu nemorō
āārīmi, ārī gojadea**

¹⁴Jesús, Marīpū magū, paía opu nemorō marīya āārīburire Marīpūre sērēbosagu āārīmi. Īgū Marīpū pūrogue āārīmi. Irasirirā neō piriro marīrō īgūrē būremunīkōārā! ¹⁵Jesús paía opu nemorō, marī turamerārē bopoñarī merā īāgū marīrē iritamugū āārīmi. Wātī marīrē ñerīrē iridorerosūta Jesúdere āārīpereri ñerīrē iridoredi āārīmi. Jesús gapū ñerīrē neō iribiridi āārīmi. ¹⁶Īgū marīya āārīburire sērēbosagu āārīmakū īārā, Marīpūre gūiri marīrō marī sērēmasía. Īgū āārīrōgue īgū merā āārīrā irirosū sērēmasía. Īgū marīrē maīgū, marīrē bopoñarī merā īāsīā, marī ñerō tariripoere diayeta iritamugakumi.

5 ¹Marī ire masía. Sugu paía opu, masaka watope Marīpū beyepísūdi āārīmi. Masakaya āārīburi āārīpererire Marīpūre sērēbosagu āārīmi. Irasirigu Marīpūre īgūsā sīduarire sībosagu āārīmi. “Īgūsā ñerī iridea waja īgūsārē wajamoābirikōāka!” ārī sērēgū, Marīpū īūrō waibure wējē soepeobosagu āārīmi. ²Paía opu marī irirosūta īgū turari merā īgū ñerī iriduarire tau kāmutasībemi.

Irasirigu pēmasīmerārē, ñerō irirārē bopoñarī merā īāmasīmi. ³Turabi āārīsīā, gajirārē iribosarosūta īgū basi ñerō iridea waja Marīpū īūrō waibure wējē soepeomi.

⁴Neō sugu īgū gāamerō paía opu ñajāmasībemi. Marīpū gapū īgūrē beyepīmi, iripoeguemu Aarōrē īgū beyepīderosūta. ⁵Cristode īgū gāamerō paía opu ñajābiridi āārīmi. Marīpū īgūrē Opu pīdi āārīmi. Āsū ārīdi āārīmi īgūrē:

Yū magū āārā mu. Dapagā merā mu, yū magū āārīrīrē masakare masīmakū yāa, ārīdi āārīmi.⁷

⁶Gajirogue īgūya werenírī gojadea pūgue īgū magūrē āsū ārīdi āārīmi:

Melquisedec paí āārīderosūta mu āārīnkōāgukoa, ārīdi āārīmi.⁸

⁷Cristo i ūmugue āārīgū, būro oreri gaguinírī merā Marīpūre īgū turari merā īgū boaburire taumasīgūrē sērēdi āārīmi. Īgū, Marīpū gāamerī ditare iridūamakū īāgū, īgū sērērīrē pé, īgūrē gūñaturamakū iridi āārīmi. ⁸Cristo, Marīpū magū āārīkeregu, būro ñerō tarīdi āārīmi. Ñerō tarikeregu, Marīpū dorerire tarinugārō marīrō īgūrē ōārō yūjuri merā irire iritariweredi āārīmi.

⁹Īgū curusague boagu, āārīpereri Marīpū īgūrē iridoredeare iripeodi āārīmi. Irasirigu āārīpererā marīrē īgūrē yūjurarē taudi āārīmi, īgū pūro perebiri okari opaburo, ārīgū. ¹⁰Irasirigu Marīpū īgūrē: “Melquisedec paí āārīderosūta mu āārīnkōāgukoa”, ārī pīdi āārīmi, marīya āārīburire sērēbosabure.

Jesucristore būremurīrē piri, āārīrā, īgūrē gūñaturanīkōārō gāamea, ārī gojadea

¹¹Cristo paía opu nemorō āārīrīrē wārī werenemoduadāa. Musā pēmasīturabirimakū, irire weremasībirikoa. ¹²Musā yoaripoe Cristore būremubu. Irasirirā dapagoragure gajirārē Marīpūyare buerimasā āārībukoa. Musā irasū āārībunerā, dapagoraguedere neō

⁷ 5.5 Sal 2.7 ⁸ 5.6 Sal 110.4

buep̄urorirā irirosūta āārīkōāa. Ōpīkū mirirā, baari baagamasīmerā, majīrāgā irirosūta āārīkōāa. Irasirirā gajirā buerimasā musārē buep̄urordeare dupaturi buero gāamea. ¹³Ōpīkū mirirā majīrāgā irirosū āārīrāno, “I ñerī, i gapu ōārī āārā”, āri beyemasībema. ¹⁴Baari buriri gapu murā baari āārā. Murā āārīrāno, ōārō buenerā, ōārīrē, ñerīrē beyemasīrāgue āārīma.

6 ¹Irasirirā murā pémasirā irirosū Cristoyamarē ōārō pémasirā dujarā, irire buenemorō gāamea. Neōgorague īgūyare buep̄urorirā, marī ñerō irideare bujawere, gūñarī gorawayurire buebu, Marīpu marīrē perebiri peamegue béori, ārīrā. Marī ñerō iririkudeare piri, Marīp̄ure ōārō buremurīdere buebu. ²Gajidere, deko merā, Ōgū deyomarīgū merā wāiyerire buebu. Marī oparā īgūsāya mojōrī merā marīrē: “Marīpu murē iritamuburo”, āri ñapeoridere buebu. Boanerā masāburire, Marīpu Cristore buremumerārē perebiri peamegue wajamoāburidere buebu. ³Irasirirā marī Cristore buremurā īgūyare buenemowāgānīkōārākoa, Marīpu gāāmemakū īgū iritamurī merā masīnemorā.

⁴Āsū āārā. Masaka Jesucristoya kerere pémasīkererā, Marīpu īgūyarārē ōārī siburire masīkererā, Ōgū deyomarīgūrē opakererā, ⁵Marīpu ōārī werenīrīrē pékererā, i ūmu peredero p̄urū īgū turari merā iriburire masīkererā, ⁶iri gapure gāāmemerā, neō dupaturi īgūsā ñerō irideare bujavereri merā pirimasībīrikuma. Neō dupaturi īgūsā gūñarīrē ōārī gapu gorawayumasībīrikuma. Irasirirā Marīp̄uyare gāāmebiri waja, Marīpu magū Cristore buremumerā, īgūrē dupaturi curusague pábīatū wējērā irirosū āārīrākuma. Gajirārē īgūrē masaka īūrōgue buridamakū irirākuma. ⁷Āsū āārā. Marī, su poeema nikū irirosū āārā. Ōārī nikūrē ūm̄urīkū deko merēmakū, sibi ñajānākoa. Irasiriro iri poe opu otedea ōārō puri dukakukoa. Irasirigu iri poe opu dukare opakumi

īgū baaburire. Gajirā iri yebare ōārī dukakumakū īārā: “Marīpu ōārō dukakumakū irikumī”, ārīkuma. Irasūta yāmi Marīpu īgūyare péārē. Gajirā īgūsā īgūyare ōārō irimakū īārā: “Marīpu īgūsārē ōārō iritamumi, irasirirā ōārō yāma”, ārīrākuma. ⁸Iri pooere pora, ñerī tá dita puri dukakumakū, béokōārō gāamea. Irasūta yāmi Marīpu īgūyare pékererā irimerārē. Perebiri peamegue béogukumi īgūsārē wajamoāgū.

Jesucristore buremurīrē piriro marīrō marī ūm̄ugasigue waaburire yūro gāamea, āri gojadea

⁹Yu, Marīpu īgūsārē béoburire weregū, musārē yu maīrārē: “Īgū béosūmurā āārā”, ārīgū meta yāa. Marīpu musārē Cristo merā taudi āārīmī, īgūyarā āārīburo, ārīgū. Irasirirā musā ōārī yebague otedea ōārō dukakurosūta ōārīrē yāa. Irire yu masīa. ¹⁰Marīpu diayema irigu āārīmī. Irasirigu īgūyare musā ōārō iririre kātībīrikumi. Musā īgūrē maīsīā, gajirā īgūyarārē iritamurīdere kātībīrikumi. ¹¹Yu, musā okaropa usuyari merā gajirārē iritamunīmakū gāamea. Irasirirā Marīpu īgūyarārē: “Ōārīrē siḡura”, ārīdeare musā yūrīre, p̄uruge diayeta oparākoa. ¹²Irasirigu musā Marīp̄uyare tēri merā irituyamakū gāamebea. Gajirā Marīpu Jesucristo merā tauri kerere buremurā ñerō tarikererā, Marīp̄ure: “Diayeta yure iritamugukumi”, āri buremunīkōāma. Īgūsā irasirimakū īāgū, Marīpu īgūyarārē: “Ōārīrē siḡura”, ārīdeare īgūsārē siḡukumi. Irasirirā musāde īgūsārē īākūī, īgūsā irirosūta irinīkōāka! ¹³⁻¹⁴Iripoegue Marīpu Abrahārē āsū ārī pīdī āārīmī: “Diayeta murē ōārīrē irigura yu ārīderosūta. Mu parāmerā āārīturiarārē wārā āārīmakū irigura”, ārī pīdī āārīmī. Irasū ārī pīgu, īgū wāī merā wāīpeodī āārīmī. Gajigu īgū nemorō āārīgū neō marīmakū, īgū wāī merā wāīpeodī āārīmī. ¹⁵Abraham, Marīpu īgūrē ārī pīdeare ōārō buremurī merā yūdī āārīmī. Irasirigu Marīpu īgū ārīderosūta īgūrē ōārō iridī āārīmī.

¹⁶ Sugu masaku gajirā péuro: “Diayeta ārīgū yáa”, ārīgū, ĩgū nemorō āārīgūya wāi merā wāiŕeokumi. ĩgū irasū āri wāiŕeomakū pērā: “Diayeta werekumi”, āri, ĩgū merā neō guaseomasibirikuma. ¹⁷ Irasirīgū Marīpu Abrahārē: “Diayeta murē ōārīrē irīgura”, āri pígu, ĩgū wāi merā wāiŕeodi āārīmí. Marī ĩgū irasū wāiŕeope weredeare pērā: “ĩgū āriderosūta diayeta irīgukumi”, āri masīa. “ĩgū ārīdeare neō gorawayubirikumi”, āri masīa. Irasirīgū irire marīrē ōārō masīburo, ārīgū, Abrahārē āri pídeare weregu, ĩgū wāi merā wāiŕeodi āārīmí. ¹⁸ Marīpu neō ārīkatobi āārīmí. Irasirīgū ĩgū āri pídea merā, ĩgū wāiŕeodea merā, ĩgū ārīdea neō gorawayubirurire marīrē masīmakū iridi āārīmí. Marī irasirīgure masīrā, marī ñerō irideare piri, ĩgū marīrē tauburire gūñaturari merā yúa. “Irasūta irīgukumi”, āri masīa. ¹⁹ Irasirīgū Marīpu marīrē ĩgū ōārō iriburire yúrārē ũmugasigue ĩgū merā āārīmakū irīgukumi. ĩgū turatarīgū āārīsīā, irire diayeta irīgukumi. Irire ōārō masīa mari.

Āsū āārā. Sugu paía opu Marīpu āārīrī taribu poekague ñajāgū, iri taribu makāpuro kāmutarí gasiro tariñajāmi. Irasū ñajāgū, masakaya āārīburire sērēbosami Marīpure. ²⁰ Marīpu āārīrī taribugorague ñajārōsū Jesús ũmugasigue Marīpu āārīrōgue ñajādi āārīmí. Marī irogue ñajāburi dupiyuro ñajāsiadi āārīmí, paía opu nemorō Marīpure marīya āārīburire sērēbosanīkōābu. Melquisedec paí āārīderosūta āārīnīkōāgukumi.

**Melquisedec paí āārīderosūta
Jesús āārīmí, āri gojadea**

7 ¹ Iripogue Melquisedec wāikugu Salem' wāikuri makā marā opu āārīdi āārīmí. ĩgū paí āārīgū, masakaya āārīburire Marīpure āārīpererē doregure sērēbosagu āārīdi āārīmí. Abraham gajirā oparārē wējē tarinugāgū ejadi goedujāmakū, Melquisedec

ĳgūrē bokatīrīgū waadi āārīmí. ĩgūrē bokatīrīgū. Marīpure: “Guapu, ĩrē ōārō irika!” āri sērēbosadi āārīmí. ² Abraham gajirā oparārē wējē tarinugāsīā, ĳgūsāya āārīdeare āādi āārīmí. Irasirīgū ĳgū āādeare pe mojmōa buri dukawa pí, subu sīdi āārīmí Melquisedere. “Melquisedec”, āārō: “Opu diayeta irigu”, ārīduaro yáa. ĩgū Salem marārē doregu āārīdi āārīmí. ĩgūyarārē ōārō siñajārī merā āārīmakū iridi āārīmí. Irasiriro: “Salem”, āārō: “Siñajārī”, ārīduaro yáa. ³ Melquisedec pagusāmarārē, ĳgū ñekūsāmarārē ĳgūsā were gojatúdea neō máa. ĩgū deyoadeare, ĳgū boadeare, ĳgūrē gorawayubure were gojatúdea neō máa. Irasirīgū ĳgū, Marīpu magū Jesucristo paí āārīnīkōāgū irirosū āārīdi āārīmí.

⁴ Irasirīrā Melquisedere gūñaka! Ubu āārīgū meta āārīdi āārīmí. Marī ñekū Abraham marīya bumū āārīpuroridi āārīkeremakū, Melquisedec, Abraham nemorō āārīdi āārīmí. Irasirīgū Abraham Melquisedere, gajirā oparārē wējē tarinugāsīā, ĳgūsāya āārīdea āādeare pe mojmōa buri dukawa pí, subu sīdi āārīmí. ⁵ Āsū āārā. Moisés dorederosūta āārīpererā gajirā Israel bumarā ĳgūsāyare, Leví parāmerā āārīturiarārē paía āārīrārē keoro sīma. Abraham Levíya bumarā ñekū āārīdi āārīmí. ĩgū āārīpererā gajirā Israel bumarā ñekū āārīdi āārīmí. ĩgū, ĳgūsā ñekū āārīdi āārīkeremakū, ĳgūsā gapu Moisés dorederosūta irirā, Leví parāmerā āārīturiarā ditare sīma. ⁶ Melquisedec gapu Leví parāmi āārīturiagu āārībiridi āārīmí. Abraham gapu Marīpu: “Ōārō irīgura”, āri písūdi āārīkeregu, Melquisedere sīdi āārīmí. Irasirīgū Melquisedec Abrahārē: “Marīpu murē ōārō iriburo”, ārīdi āārīmí. ⁷ Irasirīrā marī ire masīa. Melquisedec Abrahārē: “Marīpu murē ōārō iriburo”, ārīgū, Abraham nemorō āārīdi āārīmí. ⁸ Gajire masīa. Paía, marī watope āārīrā, marī irirosūta masaka āārīma. Irasirīrā boamurāta āārīma.

¹7.1 Salem wāikuri makā, Jerusal'ēta āārīyuro.

Moisés dorederosüta irirãno, ïgüsãyare pe mojóma buri oparire subu síma paíare. Abraham Melquisedere sígü, ããrínigü irirosü ããrígürê sídi ããrímí. Marípüya werenírí gojadea püge Melquisedere: “Boakõadi ããrímí”, ãrî gojadea neõ máa. ⁹⁻¹⁰Masaka Moisés dorederosüta irirã, ïgüsãyare pe mojóma buri oparire subu síma, Leví parãmerã ããríturiarãrê paíare. Iripoegue Leví deyoaburi dupiyuro Melquisedec Abrahãrê bokatírígü waadi ããrímí. ïgü bokatírímakü, Abraham ïgü ãideare pe mojóma buri dukawa pí, subu sídi ããrímí Melquisedere. Leví, Abraham parãmi ããrîdi ããrímí. ïgü parãmerã ããríturiarãde Abraham parãmerãta ããrínërã ããrímã. Irasirirã, Abraham Melquisedere sídea merã ïgüsãde ïgürê sínerã irirosü ããrínërã ããrímã. Irasirigü Melquisedec ïgüsã nemorõ ããrîdi ããrímí.

¹¹Marípü Israel bumarãrê ïgü dorerire pígu, Aarón parãmerã ããríturiarã Levíya bumarãrê: “Paía ããrímã”, ãrî pídi ããrímí. Irasirirã ïgü dorederosüta paía waimurãrê wêjê soeopo, Marípüre masakaya ããrîburire sêrêbosanerã ããrímã. ïgüsã irasirideã gapü masakare Marípü iürõ õarã waamakü irimasíbea. Irasirigü Marípü ïgüsãrê gorawayubure Cristore iriudi ããrímí, paí ããrîbure, marírê õarã ããrímakü iribure. Cristo gapü Levíya bumu, Aarón parãmi ããríturiagu ããrîbemi. Melquisedec ããrîderosüta paí ããrímí. ¹²Irasirigü Marípü Cristore paíare gorawayubure iriugü, ïgü iripoegue dorededere gorawayudi ããrímí. ¹³⁻¹⁴Marípü ïgü iripoegue dorederosüta Levíya bumarã ditare paía sóounadi ããrímí. Marí Opü Jesucristo gapü Israel bumü ããrîkeregü, Levíya bumü meta ããrímí. Judáya bumü ããrímí. Marípü Moisére ïgü dorerire pígu, neõ Judáya bumarãrê: “Paía ããrîrãkuma”, ãrîbiridi ããrímí. Irire masíã marí.

¹⁵Irire masírã, idere õãrõ pémasíã. Cristo, Marípü paí sóodi, gajirã paíare

gorawayugu, Melquisedec irirosü ããrígü ããrímí. ¹⁶Marípü iripoegue dorederosüta Levíya bumarã dita paía ñajãunanerã ããrímã. Jesucristo gapü Marípü pídi gajirã paía irirosü paí ñajãbiridi ããrímí. Marípü turari merã ããrínigü ããrísíã, paí ñajãdi ããrímí. ¹⁷Marípü ïgü werenírí gojadea püge ïgü magürê irire ãsü ãrîdi ããrímí:

Melquisedec paí ããrîderosüta mü ããrínikõãgukoã, ãrîdi ããrímí.”

¹⁸Marípü Moisére doreri pípurorideã marírê Marípü merã õãrõ ããrímakü irimasíbea. Irasirigü Marípü iri dorerire bojepkõadi ããrímí. ¹⁹Marípü Moisére doreri pídea merã marí ïgü iürõ õarã neõ ããrîmasíbea. Irasirigü Marípü Jesucristo merã marírê õarã ããrímakü iriburire pídi ããrímí. Irasirirã marí Cristore buremurã, Marípü purogue ñajãrã irirosü ïgürê diayeta sêrêmasíã.

²⁰Marípü Cristore paí sóogu: “Yü wãí merã murê wãípeo píã”, ãrîdi ããrímí.

²¹Gajirã paía gapure ïgü wãí merã wãípeo píbiridi ããrímí. Cristo gapure wãípeo, paí pídi ããrímí. Æsü ãrî weredi ããrímí Marípü Cristore:

Yü, mü Opü ããrã. Irasirigü yü wãí merã murê wãípeogu, diayeta weregura.

Irasirigü neõ gorawayuro marírõ murê ãsü ãrî werea: “Melquisedec paí ããrîderosüta mü ããrínikõãgukoã”, ãrîdi ããrímí Marípü ïgü magürê.”

²²Marípü irasü ãrî weregu, ïgü Jesucristo merã marírê õarã ããrímakü iriburire pídi ããrímí. Iri ïgü Moisére doreri pípurorideã nemorõ, marí õãrõ ããrîburire pídea ããrã. ²³Æãrîpurorinerã paía boamakü, gajirã gorawayu ñajãnerã ããrímã doja. Irasirirã wãrã paía ñajãnanerã ããrímã. ²⁴Jesús gapü irasü ããrínikõãmi. Irasirirã ïgürê gorawayurã paía neõ máma. ²⁵Irasirigü Marípüre maríya ããrîburire sêrêbosánikõãmi. Marípüre masírãno, Jesúre buremurã ããrímã. Irasirigü ããrîpererã marírê

ígürë buremurârë taumasîmi, Marîpu merâ ôârô âârînikôâburo, ârîgû.

²⁶ Irasirîgu Jesús paía opu nemorô, âârîpereri marîya âârîburire keoro iritamugû âârîmi. Ígürêta marî bûro gââmea. Ígû ôâtariçu, neô ñerîrê iribi, ñerî opabi âârîmi. Irasirîgu Marîpu ígürê ñerâ watope âârîdire âi, ãmugasigue âârîpererâ gajirâ nemorô Opu pídi âârîmí. ²⁷ Gajirâ paía oparâ irirosû âârîbemi. Ígûsâ gapu ãmurîku waimurârê wêjê soepeo sêrêbosama, Marîpûre masaka ñerî iridea waja ígûsârê wajamoâbirikôâburo, ârîrâ. Pafade ígûsâ ñerî iridea waja Marîpu iûrô ígûsâ basi waimurârê wêjê soepeopûrorima. Pûru gajirâ ñerî ígûsâ iridea waja waimurârê wêjê soepeobosama. Êmurîku irasirînama. Jesús gapu paía opu nemorô âârîgû, marî ñerî iridea waja waimurârê wêjê soepeobiridi âârîmí. Suñarôta marî âârîpererârê boabosadi âârîmí, marî ñerî iridea wajare taugu. ²⁸ Marîpu Moisére doreri pídea merâ paía oparâ sóosûma. Ígûsâ irasû sóosûkererâ, ôârî ditare irimerâ âârîma. Iri dorerire pídero pûru, Marîpu ígû magû gapûre ígû wâi merâ wâipeo, paía opu nemorô sóodi âârîmí. Irasirîgu ígürê sóogu, ígû gââmerôsûta ôârî iripeogu âârînimakû iridi âârîmí.

Jesús marîya âârîburire Marîpûre sêrêbosagu âârîmi, ârî gojadea

8 ¹ Âârîpereri yu musârê wererire pérâ, ire ôârô pémasîka! Jesucristo paía opu nemorô âârîgû ãmugasigue Marîpu turatarîgu diaye gapu doami ígürê marîya âârîburire sêrêbosabu. ² ãmugasigue marî Opu iridea wii ígûya wiigora âârâ. Iri wii, masaka iridea wii meta âârâ. Irasirîgu Jesucristo irogu marîya âârîburire Marîpûre sêrêbosagu, iri wiigueta sêrêbosami. ³ Marîpu i nikû marâ paía oparârê sóogu, ígû iûrô waimurârê wêjê soepeomurârê, gajino ígürê simurârê sóomi. Irasirîgu Jesucristode ígûsâ Marîpûre gajino sirâ irirosû irîgu, ígû basi marîrê boabosadi âârîmí. ⁴ Jesucristo i nikûgue âârîgû,

paí âârîbiribukumî. Gajirâ paía Moisés dorederosûta Marîpu iûrô ígürê gajinorê sirâ âârîsîama. ⁵ I nikû marâ paía Marîpûya wiigüe ígû iûrô moâma. Iri wii i nikûma wii âârâ. Marîpûya wiigora ãmugasigue âârâ. Irasirîro Marîpûya wii i nikûma wii, ãmugasima wii keori âârâ. Moisés i nikûma wiire iriburo dupiyuro Marîpu âsû ârîdi âârîmí ígürê: “Yu murê ãtâûgue ãmuderôsûta yaa wiire irigukoa. Yu dorederosûta yaa wiire keoro irika!” ârîdi âârîmí. ⁶ Jesús gapûre: “Paía opu nemorô âârâ mu”, ârî pídi âârîmí. Irasirîro Jesús ãmugasigue paí moârî, i nikû marâ paía moârî nemorô ôârî âârâ. Iripoegue Marîpu masakare: “Moisére yu doreri pídeare iripeorârê ôârô irigûra”, ârî werepídi âârîmí. Pûru Jesucristo iriugu: “Ígürê buremurârê yu merâ ôârâ âârîmakû irigûra”, ârî werepídi âârîmí. Irasirîro ígû iripoegue werepídea nemorô ôârî âârâ. Irasirîgu Jesucristo Marîpu merâ marî ôârô âârîburire ãmubosagu âârîsîa, paía opu nemorô âârîmí.

⁷ Moisére Marîpu doreri pídea, marîrê Marîpu merâ ôârô âârîmakû iribiridero âârîbû. Iri doreri marîrê ôârô irimakû tamerârê Marîpu dupaturi gajî werepîbiribodi âârîmí. ⁸ Ígûyarâ, Israel bumarâ ígû doredeare iribiri waja ígûsârê âsû ârîdi âârîmí ígûya werenîrî gojadea pûgue:

Yu musâ Opu, âsû ârâ: “Ôârô péka!

Musâ Israel bumarârê, Judáya bumarâdere pûruguere gajî maama werepîgukoa.

⁹ Iri, yu musâ ñekûsâmarârê iripoegue werepídea irirosû neô âârîbirikoa. Yu basi ígûsârê Egipto nikûgue âârîrârê ôârô koreri merâ wiubu. Wiu: ‘Yu dorerire irimakû, musârê ôârô irigûra’, ârî werepîbu. Yu irasû ârîdeare ígûsâ gapu tarinugâma. Ígûsâ tarinugârî waja ígûsârê béobu, ígûsâ gââmerô iriburo, ârîgû.

¹⁰ Irasirîgu pûruguere Israel bumarârê âsû ârî weregûra: Yu dorerire

İgüsârê gũña pémásímakũ irigukoa. Yũ dorerire İgüsârê iriduamakũ irigukoa. Irasirigu yũ, İgüsâ Opũ âârîgukoa. İgüsâ, yaarâ yũ ditare bûremurâ âârîrâkuma.

¹¹ Neõ sugũ İgũyarârê İgũ merâmarârê, İgũ pagupûrârê: ‘Marî Opure masîka musâ!’ ârî buebirikuma. Âârîpererâ yure masîrâkuma. Majîrâ, irasũ âârîmakũ murâ yure masîrâ dita âârîrâkuma.

¹² Irasirigu İgüsâ ñerî irideare kâtîgukoa. İgüsâ ñerî irideare neõ gũñanemobirikoa. İgüsârê wajamoâbirikoa”, ârîdi âârîmî Marîpũ Israel bumarârê.”

¹³ Irasũ ârî weregũ, maama werepîri merâ iripoegue İgũ masakare werepîrurorideare peremakũ iridi âârîmî. Gajino bugure béo gorawayurosũ, maama merâ İgũ werepîrurorideare gorawayudi âârîmî.

Marîpũre bûremurî wiimarê gojadea

9 ¹ Iripoegue Marîpũ Moisére İgũ dorerire pîrurorigu, masaka İgũrê bûremuburidere pîdi âârîmî. Irasirigu İgüsârê İgũrê bûremuburi wii i nikũma wiire iridoredi âârîmî. ² Iri wii waimurâ gasiri merâ İgüsâ iridea wii, pe taribu opari wii âârîdero âârîbũ. Ñajânugâpûrorirî taribu Marîpũya taribu wâikũdero âârîbũ. Iri taribure sîgõri yukũ peodi, irasũ âârîmakũ baari peyaro âârîdero âârîbũ. Iri peyaro weka Marîpũ iürõ pá duparu peyadero âârîbũ. ³ Iri taribu korema taribu surîro gasiro merâ kâmutadea taribu âârîdero âârîbũ. Iri taribu Marîpũ âârîrî taribugora wâikũdero âârîbũ. ⁴ Iri taribugue ñajârõ pũro sũrõrî soemurõ oro merâ iridero âârîdero âârîbũ. Iri taribu poekague oro merâ õmabiadea kũma, Marîpũ İgũ doreri gojadea ãtâ majîrî opari kũma âârîdero âârîbũ. Gajî soro oro merâ iridea soro Marîpũ masakare ejodea manâ wâikũri poga oparisoro, irasũ âârîmakũ Aarõyagu

tuadi ñasâtuadi iri kũmague âârîdero âârîbũ. ⁵ Marîpũ iri kũma bũuari majî weka pêrâ İgũrê wereboerâ kêdupurikurâ keori weadea merâ İgũ iri taribugue âârîrîrê imudi âârîmî. İgüsâya kêdupuri merâ iri kũma bũuari majîrê sêê kâmutadero âârîbũ. Iri bũuari majî, Marîpũ masakare: “İgüsâ ñerõ iridea waja wajamoâbirikoa”, ârîdeare keori âârîdero âârîbũ. Dapagorare âârîpereri iri wiimarê werenemomasibirikoa.

⁶ Iri wiimarê âmu ododero purũ, ãmurikũ paía âârîpûroriri taribure ñajâunanerâ âârîmâ Marîpũ iürõ İgüsâ moârîrê irirâ. ⁷ Paía opũ dita gajî taribugure ñajâunadi âârîmî. Bojorikũ iri taribugure suñarõta waimurâ díre âi ñajâunadi âârîmî. Dí marîrõ neõ ñajâbiridi âârîmî. İgũ basi ñerî iridea waja, irasũ âârîmakũ masaka İgüsâ masîña marîrõ ñerõ iridea waja iri díre âi ñajâdi âârîmî, Marîpũre: “Wajamoâbirikõka guare! Gua ñerõ irideare kâtika!” ârî sêrêgũ.

⁸ I âârîpereri merâ Ôãgũ deyomarîgũ marîrê ire pémásímakũ yámi. Iri wii âârîdeapoe masaka Marîpũre bûremurâ, İgũ âârîrî taribugue ñajâbirinerâ âârîmâ. ⁹ I âârîpereri Marîpũ İgũrê bûremurî wiimarê pídeare marî buesîã: “Dapagoragure marî İgũrê bûremurî âsũ ârîduaro yáa”, ârî pémásîa. Iro dupiyuro paía gajino Marîpũre sîrî, waimurârê wêjê soepeori, masakare: “Marîpũ iürõ waja opamerâ âârâ gua”, neõ ârî masímakũ iribiridero âârîbũ. ¹⁰ Âsũ âârâ. Marîpũ Moisére doreri pídea İgũ masakare baadoreri, iiridoreri, İgũ iürõ koedoreri dita âarâ. İgüsâya yũjupûrârîma âârîbea. Irasiriro iri doreri marîrê õarâ waamakũ iribea. Marîpũ iri dorerire masaka İgüsâ iriburire pîdi âârîmî. Irire Jesucristo merâ gorawayuburo dupiyuro pîdi âârîmî.

¹¹ Cristo gapũ paía opũ nemorõ âârîgũ aarisidi âârîmî. Irasirigu İgũ boadea merâ marîrê õarõ iridi âârîmî. Marîpũ

ª 8.12 Jer 31.31-34

iūrō marī ñerī iridea wajare peredoregū, Marīpū āārīrōgue ūmugasima wiigue ñajādi āārīmī. I nikūma wiire ñajābiridi āārīmī. Ūmugasima wii, i nikūma wii nemorō ōatariri wii, masaka iridea wii meta āārā. ¹²Irasirigū Cristo, Marīpū āārīrōgue ūmugasima wiigue suñarōta ñajādi āārīmī. Irogue ñajāgū, paīa oparā i nikūma wiigue Marīpū āārīrī taribugere cabraya díre, wekua majīrāya díre āi ñajāderosū āi ñajābiridi āārīmī. Īgū basi marī ñerī iridea waja boagu, Īgūya dí merā Marīpū āārīrōgue ñajādi āārīmī, marīrē Marīpū merā ōārō āārīnīkōāburo, ārīgū. ¹³Paīa oparā cabraya, wekuaya dí merā, wekugo majīgōrē Īgūsā soedea nitī merā masakare Īgūsā ñerī iridea waja Marīpūya wiigue ñajāmasīmerārē wēāsīripeoma. Īgūsārē wēāsīripeomakū, Marīpū iūrō ñerīrē opamerā duja, Marīpūya wiigue dupaturi ñajāmasīma doja. ¹⁴Paīa oparā wekuaya dí merā, cabraya dí merā masakare iritamuma. Cristo gapu Īgūsā nemorō Īgūya dí merā marīrē ōārō iritamutarīgu yāmi. Īgū ñerī marīgū, Ōāgū deyomarīgū āārīnīgū iritamurī merā Īgū basi Marīpūre wiadi āārīmī curusague boabu. Paīa waimurā Marīpūre wia, Īgū iūrōrē soepeorosū Īgū basi irasū wiadi āārīmī. Irasirigū marīrē Marīpū merā neō ōārō āārībonerārē taudi āārīmī, Marīpū okanīgū dorerire ōārō irimasīburo, ārīgū. Irasirigū marī gūnarīgū: “Marīpū guare wajamoāgukumi gua ñerō iridea waja”, āri gūnarīkunemobirimakū iridi āārīmī.

¹⁵Irasirigū Jesucristo, Marīpū Īgū beyenerārē maama werepīderosūta iridi āārīmī marīrē taubu. Marīrē taugu, Marīpūyarā Īgū merā ōārō āārīnīmakū iridi āārīmī. Irasirirā Marīpū Īgūyarārē sīburire oparākoa. Moisés doreri dita āārīmakū, marī ñerī iridea waja, waja oparā dita āārībukoa dapa. Cristo marīrē curusague boabosadi āārīmī, marī ñerī iridea waja, waja opabonerārē taubu. ¹⁶⁻¹⁷Āsū āārā. Sugū masakū Īgū boaburo dupiyuro Īgūyarārē: “Yu opari müsārē dujarokoa”, ārikumi. Irasirigū

Īgū boaburo dupiyuro sībirikumi dapa. Īgū boadero puru, Īgūyarārē: “Müsārē dujarokoa”, ārīderosūta Īgū opadeare āikuma.

¹⁸Irasiriro Marīpū masakare: “Āsū irigura”, āri werepīrōroride, waimurārē wējē, Īgūsāya dí béoro marīrō wajamarīdero āārībú. Waimurārē wējē, Īgūsāya díre béodero puru, Marīpū dorerire diayeta irinerā āārīmā. ¹⁹Irasirigū Moisés, Marīpū Īgū doreri pídeare masakare werepeodi āārīmī. Puru cabraya díre, wekua majīrāya díre deko merā morēdi āārīmī. Morē odo, hisopo wāikudi dupu merā oveja poarire diiari merā ñimudea merā tūrādi āārīmī. Iri dupu merā díre yosa, Marīpū dorerire Īgū gojadea pū weka, āārīpererā masaka wekadere wēāsīripeodi āārīmī. ²⁰Puru Īgūsārē āsū ārīdi āārīmī:

“Marīpū marīrē Īgū doreri pídea, i dí merā diaye āārīmakū masīa. I díre ĩārā, diayeta Īgū ārīderosūta Īgū marīrē iriburire masīa. Irasirigū Marīpū: ‘Yu dorerire ōārō irika!’ ārīmi”, ārīdi āārīmī Moisés. ²¹Puru masakare Īgū iriderosūta Marīpūre būremurī wii wiamurā gasiri merā Īgūsā iridea wiire, āārīpereri iri wiigue āārīrdere wēāsīripeodi āārīmī. ²²Āsū āārā. Īgū dorederosūta Marīpūre būremurī wiimarē dí merā wēāsīrimakū, Marīpū irire: “Yu iūrō ōārī āārā”, āri ĩādi āārīmī. Irasū wēāsīribirimakū: “Ōārī āārā”, āri ĩābiribodi āārīmī. Irasirigū dí béoro marīrō, marī ñerī iridea wajare marīrē kātīmasībirikumi.

**Jesucristo, Īgū boari merā
marī ñerō iridea wajare
taudi āārīmī, āri gojadea**

²³Irasirirā i nikūma wiire, iri wiigue āārīrdere paīa: “Marīpū iūrō ōārī āārā”, ārīrā, waimurā dí merā wēāsīripeonerā āārīmā. I nikūma wii, ūmugasima wii keori dita āārīdero āārībú. Irasiriro ūmugasima wiire, iri wiigue āārīrdere: “Marīpū iūrō ōārī dita āārā”, āri, waimurā dí nemorō Cristoya dí merā wēāsīripeoro gāamea. ²⁴Irasirigū Cristo marīya āārīburire Marīpūre

sērēbosagu, Marīpure buremurī wii masaka iridea wiire ñajābiridi āārīmí. Iri wii, ūmugasima wii keori āāridero āārībú. Marīpuya wiigora ūmugasigüe āārí. Irasirigü Cristo ūmugasima wiigüe ñajādi āārímí, Marīpu iūrō marīya āārīburire sērēbosabu.

²⁵Bojoriku sugu paía opu i nikūma wiigüe, Marīpu āārírí taribugue waimurā dí merā ñajānadi āārímí. Cristo gapu marīrē boabosagu, suñarōta ūmugasima wiigüe, Marīpu āārīrōgue ĩgūya dí merā ñajādi āārímí. ²⁶Paía opu dí merā ñajānaderosū irigü, i ūmu āārīnūgādeapogueta boa, masādi tamerā irasūta boa, masānikōābodi āārímí. Suñarōta i ūmu pererīnū ejaburi dupiyuro i nikūguere deyoadi āārímí, ĩgū suñarōta boari merā āārīpererā ñerī iridea wajare béobu. ²⁷Āārīpererā marīde suñarōta boarākoa. Marī boadero puru, Marīpu ĩgū iūrōrē marīrē nīdoregukumi ĩgūrē būremurārē oārō iri, ĩgūrē būremubirinerārē wajamoābu. ²⁸Marī suñarōta boarosū, Cristode suñarōta boadi āārímí. Irasirigü ĩgū boari merā wārā masaka ñerō iridea wajare béobosadi āārímí. Irasiri odo, ūmugasigüe murīa, puru i nikūgue dupaturī aarīgukumi doja. Irasū aarīgú, masaka ñerō iridea wajare béogu aarīgú meta irīgukumi. ĩgūrē usuyari merā yūrārē taugu aarīgukumi, ūmugasigüe ĩgū merā āārīburo, āārīgū.

10 ¹Marīpu Moisére ĩgū dorerī pídea, purugue ĩgū Cristo merā masakare oārō iriburi keori dita āāridero āārībú. Cristo masaka ñerī iridea wajare béodi āārímí. Marīpu Moisére dorerī pídea gapu ĩgūsā ñerī iridea wajare béomakū irimasībiridero āārībú. Irasiriro iri dorederosūta paía bojoriku Marīpu iūrō waimurārē wējē soepeorire irinakeremakū, masaka ñerī iridea wajare béomakū irimasībiridero āārībú. ĩgūsārē Marīpu iūrō oārā āārīmakū irimasībiridero āārībú.

²Iri dorerī masakare oārā āārīmakū

irimasīmakū, suñarōta waimurā wējē soepeori merāta ĩgūsā ñerī iridea wajare béosūbonerā āārímá. “Waja opamerā āārā”, āri gūñabonerā āārímá. Irasirirā, Marīpu iūrō ĩgūsā waimurā wējē soepeorire pirikōābonerā āārímá. ³Āsū gapu āāridero āārībú. Marīpu, bojoriku ĩgūsā waimurārē wējē soepeodea merā ĩgūsā ñerō irideare gūñamakū iridi āārímí. ⁴Irasirirā wekūya dí, cabraya dí merā marī ñerī iridea wajare neō béomasíbea.

⁵Irasirigü Cristo i nikūguere aarīburo dupiyuro ĩgū Pagure āsū ārīdi āārímí:

Mu iūrō ĩgūsā waimurārē wējē soepeorire, gajino ĩgūsā murē sīrīdere gāāmebea. Irasirigü yure dupukugu deyoamakū irīgukoa, ĩgūsā ñerō iridea waja ĩgūsārē boabosadoregu.

⁶Masaka ĩgūsā ñerō irideare kātīdoreduarā, mu iūrō ĩgūsā waimurārē wējē soepeorire, gajino ĩgūsā murē sīrīdere usuyari merā iābea.

⁷Irasirigü yu āsū ārību: “Mu, yu Opu āārā. Irasirigü muya werenírī gojadea pūgue gojaderosūta mu gāāmerīrē irigü waagura”, ārīdi āārímí Cristo ĩgū Pagure.^x

⁸Irire ārīgū, ire ārīpuroridi āārímí Marīpure: “Mu iūrō ĩgūsā waimurārē wējē soepeorire, gajino ĩgūsā murē sīrīdere gāāmebea. ĩgūsā irasū iririre usuyari merā iābea”, ārīdi āārímí Marīpu dorederosū ĩgūsā irikeremakū. ⁹Puru āsū ārīnēmodi āārímí: “Mu, yu Opu āārā. Irasirigü mu gāāmerīrē irigü waagura”, ārīdi āārímí. Irasirigü Marīpu ĩgū masakare waimurārē wējē soepeodoredeare béodi āārímí. Irire béogu: “Cristo boari merā gapu masakare ĩgūsā ñerī iridea wajare taugura”, āri werepīdi āārímí.

¹⁰Jesucristo, Marīpu gāāmederosūta ĩgū basita Marīpure wiadi āārímí, marī āārīpererārē suñarōta boabosagu. Irasirigü ĩgū boari merā Marīpu marīrē

^x 10.7 Sal 40.6-8

igūyarā òārā, waja opamerā āārīmakū iridi āārīmí.

¹¹ Āārīpererinurī Marīpu iūrō judío masaka paía waimurāre wējē soepeoníkòāma. Irasirikeremakū, marí ñerí iridea wajare neò béomakū irimasíbea. ¹² Jesucristo gapu suñaròta marírē boabosadí āārīmí, marí ñerí iridea wajare béobu. Irire irasiri odo, ūmugasigue Marīpu diaye gapu doadi āārīmí marí Opu āārīgū. ¹³ Iroguere doagu, igūrē iaturirārē Marīpu tarinugābosaburire yúgu yámi. ¹⁴ Igūta suñaròta boari merā igūyarārē òārā, waja opamerā āārīnīmakū iridi āārīmí. ¹⁵ Jesucristo irasū irideare Ōāgū deyomarīgū marírē: “Irasūta āārā”, āri masīmakū yámi. Āsū āri weredi āārīmí:

¹⁶ Musā Opu āri ārīmi: “Purūguere yaarārē āsū āri weregura: ‘Yu dorerire igūsārē iriduamakū irigukoa. Yu dorerire gūña pémasīmakū irigukoa’.”^y

¹⁷ Idere ārīnemomi: “Igūsā ñerō irideare dupaturi neò gūñanemobirikoa”, ārīmi, āri weredi āārīmí Ōāgū deyomarīgū.^z

¹⁸ Irasirirā marí ñerí irideare Marīpu kātīsūnerā āārā. Dupaturi marí ñerí iridea wajare waimurā wējē soepeorire gāāmenemobea.

**Marīpu āārírógue ñajārā
irirosū maríya āārīburire igūrē
sērērē gāāmea, āri gojadea**

¹⁹ Irasirirā dapagorare marí ūmugasigue Marīpuya wiigue igū āārírí taribugorague ñajārā irirosū gūiro marírō igūrē diaye sērēmasía. Jesucristo marírē boabosagu dí béodea merā irasirimasía. ²⁰ Jesucristo boaburi dupiyuro Marīpu āārírí taribugoraguere paía opu dita iri tarību makāpuro kāmūtari gasirote tariñajādí āārīmí, masakaya āārīburire Marīpūre sērēbosabu. Jesucristo gapu igū boadea merā Marīpu merā marí òārō āārírírē kāmūtadeare béodi āārīmí. Irasirirā

dapagorare marí Jesucristo marírē boabosadea merā Marīpu āāríróguere ñajārā irirosū maríya āārīburire Marīpūre diaye sērēmasía. ²¹ Jesucristo paía opu nemorō paí āārīgū Marīpu āārírógue maríya āārīburire sērēbosagu āārīmí. Irogue igū marírē Marīpuyarārē òārō doregu āārīmí. ²² Irasirirā diaye gūñarí merā, buremurírē neò piriro marírō merā Marīpu āārírógue ñajārā irirosū marí igūrē diaye sērērē gāāmea. Cristo igū boadea merā marírē waja opamerā āārīmakū iridi āārīmí: “Ñerí iridea waja, waja oparā āārā gua”, āri neò gūñarikunemobirikòāburo, ārigū. Irasirirā gurari marírí deko merā maríya dūpūre túkoenerā irirosū Marīpu iūrō òārā āārā. ²³ Marīpu marírē: “Taugura”, ārīderosūta irigukumi. Irasirirā marírē igū ārīdeare buremupuroriderosūta piriro marírō òārō usuyari merā buremuwāgāníkòārā! ²⁴ Gajirā Jesúre buremurādere gūñarā! Irasirirā gāme iritamurā! Gāme maírí merā òārō irirā! ²⁵ Piriro marírō merā Marīpuayare nerē buerā! Surāyeri marí merā nerē buemerā irirosū iribirikòārā! Marí Opu í nikūguere dupaturi aariburo mérō dūyáa. Irasirirā irire masírā, gāme iritamurō gāāmea igūrē buremunemomurā.

²⁶ Marīpu marírē Jesúya kerere: “Diayeta āārā”, āri masīmakū iridero puru, marí ñerí iriduare piriro marírō iriwāgāníkòārā, marí ñerō iridea waja Jesucristo igū boadea merā marírē taudeare béobukoa. Irire béomakū, dupaturi igū marírē boabosari neò máa. ²⁷ Marí igū taudeare béomakū iāgū, Marīpu āārīpererā igūrē iaturirārē buro wajamoāgū, marídere igūsā merā perebiri peamegue béogukumi. Irasirirā marírē gajirā igūyare béonerā merā igū wajamoāburire buro gūiri merā āārībukoa. ²⁸ Iripoegue marā Moisés dorerire tarinugāgūrē wajamoānerā āārímá. Igū ñerō irideare pērā, o urerā iā, igūrē weresádero puru, Marīpu

^y 10.16 Jer 31.33 ^z 10.17 Jer 31.34

dorederosüta neö bopoñarí merä iärö maríró ïgürë wëjënërä äärímá. ²⁹¿Naású gũñarí müsá? ïgürë wajamoãdero nemorö Marípu magürë iaturigunorë büro wajamoãgukumi. ïgü magüya dí béodea merä Marípu marirë: “Öärä, waja opamerä ääríma”, äri iädi äärímí. Iripoegue irire werepídí äärímí. Irasirigü Jesucristoya dí béodeare: “Wajamáa”, ärrírarë, Öägü deyomaríggürë Marípu marirë maíríre masímakü irigüre ñerö werenírärë büro wajamoãgukumi. ³⁰Marí Opü ärrídeare masía marí. Äsü ärrídi äärímí: “Yu äärä, waja oparäre wajamoãbu. ïgüsä ñeri iridea waja ïgüsäre wajamoãgura”, ärrídi äärímí. Äsü ärrínemodi äärímí doja: “Yaará iririre iägü, ïgüsäre díayemarë irígura”, ärrídi äärímí. ³¹Marípu okanígü masakare wajamoãrí büro goeri äärä.

³²Müsä iripoegue äärídeare gũñaka! Marípu müsäre Jesucristoya kerere masíñugámakü iridero pürü, gajirá müsäre ñerö tarimakü irinerä äärímá. Irasirikeremakü, müsä gapü ïgürë büremurírë neö piribirinerä ääríbú. ³³Masaka iürö gajirá suräyeri müsäre ñerö werení, ñerö iribiranerä äärímá. Gajípoë müsä merämaräre gajirá ñerö iribiramakü iärä, ïgüsäre béobiri, müsäde ïgüsä merä ñerö iribirasünerä ääríbú. ³⁴Suräyeri müsä merämarä peresugue äärímakü iärä, bopoñarí merä iä, ïgüsäre iritamunerä ääríbú. Gajirá müsäyare ëmakeremakü, usuyari merä: “Öärokoo”, ärrínerä ääríbú. I niküma nemorö öärí perebiriburire ñmagasiguere müsä opaburire masínerä ääríbú. Irasirirá müsä oparire ïgüsä ëmamakü, bëjawerebirinerä ääríbú. ³⁵Irasirirá Jesucristore gũñaturaníkõäka! ïgürë büremurírë neö piribirikõäka! ïgürë büremurä, wári öärírë wajataräkoä. ³⁶Müsäre öärö gũñaturari merä Marípu gäämerírë irinikõärö gäämea. Irasirirá, ïgü: “Öärírë sígura”, ärrídeare oparäkoä. ³⁷Marípu äsü ärrídi äärímí ïgüya werenírí gojadea pügue:

Mérö duyáa yu iriudi i ëmüguere dupaturi aariburo. Yooboro maríró ejagukumi.

³⁸ïgürë büremurärë: “Öärö irirä, yaará ääríma”, äri iäa. Yu merä äärínkõäräkuma. ïgürë büremurírë pirirä gapüre suyubirikoä, ärrídi äärímí Marípu. ⁴

³⁹Marí gapü ïgürë büremurírë pirirä irirosü ääríbea. Irasirirá perebiri peamegue waamurä ääríbea. Marí Jesucristore büremua. Irasirirá ïgü taunerä, ïgü püro waamurä äärä.

Marípure büremurímarë gojadea

11 ¹Marípure büremurä: “ïgü marirë: ‘Öärírë sígura’, ärrídeare díayeta sígukumi”, äri büremua. Irire iäbirikererä, iärä irirosü: “Díayeta äärä, ïgü ärrídeare oparäkoä”, äri büremua. ²Iripoeguere marí ñeküsamarä ïgürë büremumakü, ïgüsäre: “Öärä ääríma”, äri iädi äärímí.

³Marípure büremurí merä: “ïgü werenírí merä i ëmüma äärípereri äärímakü iridi äärímí. Irasirigü iro dupiyuro neö marídeare i ëmümarë äärípereri marí dapagora iärríre iridi äärímí”, äri masía.

⁴Iripoeguemu Abel Marípure büremusíä, ïgü iürö oveja majíggürë wëjë soepeogu, ïgü tíggü Caín sídea nemorö sídi äärímí. Marípu, Abel ïgürë büremurírë iägü, ïgü sídeare: “Öägorää”, ärrídi äärímí. Irasirigü ïgürë: “Öägü äärímí”, äri iädi äärímí. Abel iripoegue boadi ääríkeremakü, ïgü Marípure büremurí merä irideare maríde gũñäa. Irasirirá ïgü büremuderosüta marídere Marípure büremurö gäämea.

⁵Enoc Marípure büremusíä, boabiridi äärímí. ïgü boabirikeremakü, Marípu ïgürë äimuríäköödi äärímí. Masaka ïgürë ämakererä, neö bokabirinerä äärímá. Marípuya werenírí gojadea pügue äsü äri gojasüdero ääríbú: “Marípu Enorë äimuríaburi dupiyuro

^a 10.38 Hab 2.3-4

usuyari merā iādi āārīmí”. ⁶Marípure marí buremumerā ígūrē usuyamakū irimasíbea. Ígūrē sērēgūno: “Diyeta ígū Marípugora āārími”, āri gūnarō gāamea. “Marí ígūrē buremuri merā sērērírē ōārō pémi”, āri gūnarō gāamea. Marí irire gūnamerā ígūrē sērēmasíbea.

⁷Noé Marípure buremusiā, Marípū ígūrē: “Mū neō iābiridea merā i nikū marārē ígūsā yure buremubiri waja buro wajamoōgura”, ārideare buremudi āārímí. Irasirigū, Marípū dorederosūta wadiru doódiru iridi āārímí, ígūyarā merā dia miríburire taribu. Marípure buremusiā, i nikū marārē ígūsā ígūrē buremubirire masímakū iridi āārímí. Marípū, ígūrē buremumakū: “Ōāgū āārímí”, āri iādi āārímí.

⁸Abraham Marípure buremusiā: “Gaji nikū yū mūrē síburi nikūgue waaka!” ārímakū pégu, ígūrē yūjudi āārímí. “Irogue waagú irikoa”, ārímāsíbirikeregu, ígūya nikūrē wiriwāgādi āārímí. ⁹Marípū ígūrē: “Iri nikūrē sígura”, ārideare buremugū, iri nikūgue eja, āārimejājadi āārímí. Iro āārimejājakeregu, gaji nikūmū irirosū surí gasiri merā iridea wiiri merā naaunadi āārímí mūrārō āārībirisíā. Marípū ígū magū Isaac, ígū parāmi Jacore: “Iri nikūrē sígura musādere”, ārímakū, ígūsāde Abraham irirosūta iri nikūgue naaunanerā āārímí. ¹⁰Abraham iri nikūrē naagū, makārí iribiridi āārímí. Gaji makāgue Marípū āārírí makāgue ūmugasigū ígū waaburire yūgu iridi āārímí. Iri makā Marípū iridea makā neō perebiri makā āārā.

¹¹Abraham marāpo Sara pūrā marídeo Marípure buremusiā, búrogora āāríkerego: “Marípū āriderosūta yure irígukumi”, āri buremuri merā pūrākudeo āārímó. ¹²Irasirigū Abraham bugurogora āāríkeregu, Sara merā majígūrē pūrākudi āārímí. Ígū parāmerā āāríturiarā wārā āārínerā āārímí. Neñukārē, ímipa yerire keo bokatiūña marírō irirosū ígūsārē keo bokatiūmasíña máa.

¹³Āārípererā, Marípū ígūsārē: “Sígura”, ārideare neō opamerāgue

boanerā āārímí. Irire opabirikererā, gūnaturari merā: “Marípū ígū āriderosūta pūrugue sígukumi guare”, āri, ígūrē buremuníkōānerā āārímí. Irasirirā gajirārē: “Gaji nikū marā irirosū i nikūgue naarā dita āārā”, āri werenerā āārímí. ¹⁴Ígūsā irirosūta irire ārírāno, gaji nikū, ígūsāya nikū āāríburire āmarā yāma. Irire ōārō masía marí. ¹⁵Marí ñekūsāmarā: “Gaji nikū marā āārā”, ārírā, ígūsā beowāgādea nikūrē gūñabirinerā āārímí. Irasū āri gūnarā, goedujāakōābonerā āārímí. ¹⁶I nikū nemorō ūmugasigū ōārí nikū gapure: “Buro waaduakoa”, āri gūnanerā āārímí. Irasirigū Marípū ígūsā ígūrē: “Gua Opū āārímí”, ārímakū pégu, gūyasírírí marírō: “Ígūsā Opū āārā”, ārīdi āārímí. Ígū puro ígūsāya makā āāríburore āmubosasiadi āārímí.

¹⁷Marípū Abrahārē: “¿Diyeta yure buremugū yári?” āri gūñagū, ígūrē: “Yū iūrō mū magū Isaac wējē soepeokā!” ārīdi āārímí. Abraham gapū Marípure buremusiā: “Neō yū magū sugū āārígūrē wējē soepeobirikoa”, ārībiridi āārímí. ¹⁸Iro dupiyurogue Marípū ígūrē: “Mū magū Isaac merā mū parāmerā āāríturiarārē opagukoa”, ārīsūdi āāríkeregu, Abraham Marípure: “Yū magūrē neō wējē soepeobirikoa”, ārībiridi āārímí. ¹⁹Abraham: “Marípū ígū turari merā boanerārē masūmasísiā, yū magūrē wējēkeremakū, masūgukumi”, āri gūñadi āārímí. Irasirigū, Marípū Abrahārē kāmutaḡu: “Mū magūrē wējēbirikōāka!” ārīdi āārímí. Irasirirā ire masía. Abraham ígū magūrē boadigū masādi irirosū dupaturí opadi āārímí.

²⁰Isaac Marípure buremusiā, ígū pūrā Jacore, Esaúre: “Pūrugue Marípū musārē ōārō irígukumi”, ārīdi āārímí.

²¹Jacob Marípure buremusiā, ígū boaburo dupiyurogā ígū tuadi merā tuawāgānūgāja, Marípure sērē buremudi āārímí. Irasirigū ígū magū José pūrārē: “Marípū musārē ōārō iritamuburo”, ārīdi āārímí.

²²José Marípure buremusiā, ígū boaburo dupiyurogā ígū pūrārē āsū

ārī weredi āārīmī: “Marī parāmerā āārīturiarā Egiptogue āārīrā p̄r̄u wirirākuma”, ārīdi āārīmī. “Irore wirirā, yaa gōārīrē āīaburo, ĩgūsā ejari nikūgue yāamurā”, ārīdi āārīmī.

²³Moisés pagusāmarā Marīp̄re buremusiā, Moisés deyoadero p̄r̄u, ĩgū ōāgū āārīmakū ĩārā, urerā abegora ĩgūrē duripīnerā āārīmā. Egipto marā op̄: “Israel bumarā majīrā ūmarē wējēburo”, ārī doregu āārīdi āārīmī. Moisés pagusāmarā gap̄: “Marīp̄ marīrē iritamugakumi”, ārī gūñarā, iri dorerire gūiri marīrō tarinugānerā āārīmā. ²⁴P̄r̄u Moisés Egipto marā op̄ magō masūdi āārīkeregū, Marīp̄re buremusiā: “Igo magū āārīmī”, ĩgūsā ārīmakū péduabiridi āārīmī. ²⁵Āsū gap̄ iriduadi āārīmī. Marīp̄yarā Israel bumarā merā ñerō tariduadi āārīmī. Egipto marā merā wāri opakeregu, ĩgūsā merā āārīduabiridi āārīmī. ĩgūsā ñerī iriri gap̄ iriduabiridi āārīmī.

²⁶Irasirigu ñerō tarikeregu, Egipto marā opari nemorō Cristo Marīp̄ iriubuyarā merā ñerō tariburire suyudi āārīmī. P̄r̄ugue Marīp̄ ĩgūrē ōārīrē sīburire masīgū, ĩgūsā merā ñerō tariduadi āārīmī. ²⁷Moisés Marīp̄re buremusiā, Egipto marā op̄ ĩgū merā guamakū ĩāgū: “Marīp̄ yure iritamugakumi”, ārī, irore āārīdi gūiri marīrō wiridi āārīmī. Irasirigu Marīp̄ deyomarīgūrē ĩāgū irirosū ĩgū: “Marīp̄ iritamurī merā āsū irigurā”, ārīrīrē neō gorawayuro marīrō iridi āārīmī.

²⁸Moisés Marīp̄re buremusiā, Israel bumarārē Egiptogue āārīrārē āīwiuburi dupiyuro pascua wāikari bosenu irip̄roridi āārīmī. Irasirigu Marīp̄ dorederosūta Moisés Israel bumarārē oveja majīrārē wējēdore, ĩgūsāya dī merā makāp̄rorire wākādoredī āārīmī. Irire ĩāgū, Marīp̄re wereboegu Egipto marā masā tīrā ūmarē wējēgū, Israel bumarā masā tīrā gap̄re wējēbiridi āārīmī. ²⁹Israel bumarā Marīp̄re buremusiā, dia wādiya deko diiadiya deko dukawanugādea maa bojoñajari maarē taribujanerā āārīmā. ĩgūsā

irasū taribujamakū ĩārā, Egipto marā gap̄ ĩgūsārē tuya taribujanerā, mirī boakōānerā āārīmā.

³⁰Israel bumarā Marīp̄re buremusiā, Jericó turoma sārīrōrē ūtā majīrī merā iridea sārīrōrē su mojōma pere gajī mojō peru p̄r̄ebejarinurī iri makārē ĩgūsā gāmegorodero p̄r̄u, iri sārīrō meēmejādero āārībū. ³¹Iro dupiyuro iri makāmo ūma merā ñerō irideo, Rahab wāikugo Marīp̄re buremusiā, Israel bumarā iri makārē ĩdurisā ejarārē iritamudeo āārīmō. Irasirigo iri makā marā Marīp̄ dorerire tarinugārā merā boabirideo āārīmō.

³²ĪÑeonorē werenemogukuri yū? Gajirā Marīp̄re buremurā: Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel irideare, irasū āārīmakū Marīp̄yera kerere weredupiyunerā irideare weregu, werepeobiribukoa. ³³ĩgūsā Marīp̄re buremusiā, gajī nikūgue āārīrī makārī marārē gānewējē, tarinugānerā āārīmā. ĩgūsāyarā masakare diaye dorenerā āārīmā. Marīp̄: “M̄sarē ōārō iritamugura”, ārīderosūta ĩgūsārē ōārō iritamudi āārīmī. Ēōkayea ĩgūsārē baabonerārē disirire biamakū irinerā āārīmā. ³⁴Surāyeri peame buro asirogue béosūkererā, ūjūbirinerā āārīmā. Gajirā, sareri majīrī merā sare wējēduamakū, tarinerā āārīmā. Turamerā āārīkererā, Marīp̄re buremusiā, turarā waanerā āārīmā. Irasirirā gajī nikū marā ĩgūsārē ĩaturirārē gānewējē tarinugānerā āārīmā. ³⁵Surāyeri nome ĩgūsāyarā boanerāgue dupaturi okamakū ĩānerā āārīmā.

Gajirā Marīp̄re ĩgūsā buremurīrē piriduabiri waja peresugue buro ñerō iribirari merā boanerā āārīmā. ĩgūsā p̄r̄ugue masā, Marīp̄ merā ūmugasigue ōārō āārīburire gāāmesīā, ĩgūrē buremurīrē piriduabirinerā āārīmā. ³⁶Gajirā Marīp̄re buremurā, buridari merā buro tārāsūnerā āārīmā. Gajirā ĩgūsāya guburi, mojōrīrē kōme dari merā sua, peresugue biadobosūnerā āārīmā. ³⁷Gajirā ūtāyeri merā dea wējēsūnerā āārīmā. Gajirā ĩgūsāya

dupure wiiriro merā wiritá wējēsūnerā āārímá. Gajirā sareri majírí merā wējēsūnerā āārímá. Gajirā surí marírā, oveja gasiri, cabra gasiri merā suríkūrā waagorenanerā āārímá. Buro boporo tarinerā āārímá. ³⁸I nikūgue āāríkererā, i nikū marā ñerā irirosū neō āārībīrinerā āārímá. Ōārā āārīnerā āārímá. Surāyeri wiiri marírā, masaka marírōgue, ūtāyukugue waagorenanerā āārímá. Ūtāyukugue āārírí goberigue, yebague āārírí goberiguedere kārīgorenanerā āārímá. ³⁹Marīpu ĩgūrē būremurārē āārīpererārē: “Ōārō yáma”, ārí ĩādi āārímí. ĩgūrē ōārō būremukererā, ĩgū āārīpereri ĩgūsārē: “Āsū irīgura”, ārídeare ĩgūsā boaburi dupiyuro bokabirinerā āārímá dupa. ⁴⁰Marīpu āsū ārí gūñasiadi āārímí: “ĩgūsārē, purugue marā yure būremurādere suro merā yu merā ōārō āārímakū irīgura”, āridi āārímí. ĩgū ārīderosūta irīgukumi. Irasiriro ĩgū iro dupiyuro iridero nemorō, ĩgū Jesucristo merā iridea ĩgūsārē, maridere ōatariro āārīrokoka.

**Jesúre ĩākūi gūñanídorerimarē
gojadea**

12 ¹Iripoegue marā wārā yu werenerā ĩgūsā iridea merā ĩgūsā Marīpūre būremurírē ĩmunerā āārímá. Irasirirā marí, ĩgūsā ĩānīgāmegorosūrā irirosū sugu ūma birarimasū ōārō ūmaduagu āārīpereri nukūrírē pīrososū, ōārō iriduarā āārīpereri ñerō iririre pīro gāamea. Irire pīrā, Marīpu gāamederosūta ōārī gapure gūñaturari merā iriwāgānīkōārō gāamea. ²Irasirirā Jesúre ĩākūi gūñanīkōārā! ĩgūta marírē Marīpūre būremunūgāmakū iridi, marírē pīro marírō ĩgūrē būremuwāgānīkōamakū irigu āārímí. Buro poyari merā ñegū irirosū curusague boagu, guyasírībodi āārīkerēgu, ĩgū purugue usuyaburire masísā, guyasírībīridi āārímí. Masā mūrīadero puru, dorebu Marīpu diaye gapu doadi āārímí.

³Irasirirā Jesús waadeare gūñaka! Ñerā ĩgūrē buro ñerō tarimakū irinerā āārímá. Irasirirā musāde ñerō tarirā, ōārō yujupūrāku, pīro marírō ĩgūrē gūñaturanīkōāka! ⁴Ñerā ñerírē iridererire musā tarinugāduamakū ĩārā, musārē wējēñabema dapa. ⁵¿Marīpu musārē ĩgū pūrārē weredeare kātiakōārī? ĩgūya werenírí gojadea pūgue āsū āridi āārímí:

Yu magū, yu mu Opu, mūrē ōārō iriburo, ārīgū, wajamoārírē pémasika! Mūrē: “Ñerírē iropata irika!” ārímakū pégu, bujawerebirikōāka!

⁶Āsū āārā. Yu maírārē: “Ñerírē irimerāta!” ārí, pūrírō páro irirosū werea. Yu pūrā āārīpererārē wajamoāa ōārō iridoregu, āridi āārímí.^b

⁷Marīpu musārē wajamoāmakū ĩārā, ĩgūrē ōārō yujūka! Sugū pagu ĩgū magū ñerō irimakū ĩāgū, ĩgūrē wajamoākumi. Irasūta Marīpu, marí ñerō irimakū ĩāgū, marírē ĩgū pūrārē pūrírō páro irirosū weregukumi ōārō iriburo, ārīgū. ⁸Marīpu āārīpererā ĩgū pūrārē ĩgūsā ñerō iridea waja pūrírō páro irirosū weremi. ĩgū werebirimakū, musā ĩgū pūrā āārībīribukoa. Pagu marírā, ñerō irisā bokasūnerā irirosū āārībukoa. ⁹Marí majírā āārímakū, marí pagusāmarā marí ñerō iriri waja pūrírō páro irirosū weremakū, ĩgūsārē būremuba. Irasirirā marí pagusāmarārē būremurí merā yujuro nemorō, Marīpu ūmugasigū āārīgūrē būremurí merā ōārō yujuro gāamea. ĩgūrē būremurā, ĩgū merā ōārō āārírākoka. ¹⁰Marí ñerō irimakū, marí pagusāmarā ĩgūsā gāamerōsū yoabirīpoe wajamoāma. Marīpu gapu diayema merā wajamoāmi, marírē ĩgū irirosū ōārā āārímakū irigu. ¹¹Diayeta āārā. Marīpu marírē wajamoāmakū, usuyabea. Marí bujawerekererā, ĩgū marírē wajamoādere puru, marí ĩgūrē ōārō yujūrā, diayema iririre iri, ĩgū merā siñajārī oparākoka.

**Marīpu werenírírē péduabirimakū
gogorāa marírē, ārí gojadea**

¹²Irasirirā musā Marīpūre būremuturamerā āārībīrikōāka! ĩgūrē

^b 12.6 Job 5.17; Pr 3.11-12

ōārō gūñaturanemoka! Īgūyare piriro marirō ōārō irituyaka! ¹³Ōārō diayema irika! Gajirā Maripure gūñaturamerā, musā irasirimakū ĩākūirā, gūñaturari merā Īgūyare irituyarākuma.

¹⁴Āarīpererā masaka merā gāmekēārō marirō ōārō āārīrikuka! Ĕnerō iriro marirō āarīka! Ĕnerī marirā dita marī Opū Jesucristore ĩārākuma. ¹⁵Ōārō pēmasīka! Marīpū musārē iritamurirē: “Gāamebirikoa”, āribirikōāka! Ĕnerī tā puri masā, ōārī oteri gapure poyanorērokoa. Musāde ĩerirē irirā, gajirārē poyanorērākoa. Irasirirā ĩerirē iribirikōāka! ¹⁶Sugū Īgū marāpo āārībeo merā, neō sugo ĩgo marāpū āārībī merā ĩerō iribirikōāburo. Marīpuyadere gāamemerā irirosū neō āarībirikōāka! ĩripoegemu Esau Marīpuyare gāamebiridi āārīmī. Īgū masā ĩgū āārīsā, ĩgū paguyare ĩgū boadero purū opabu āārīkeregu, sunū būro ũaboa, baari merā ĩgū pagumūrē ĩgū opabodeare gorawayudi āārīmī. ¹⁷Īgū irasiridero purū waadeare masā musā. Esau, ĩgū pagu ĩgūrē: “Yū siburi merā ōārō āārīgukoa”, āriburire pēduakeremakū, ĩgū pagu gapū ĩgūrē: “Mū pagumūrē sisiabu irire”, ārīdi āārīmī. Īgū irasū ārīmakū pēgu, Esau būro oreri merā ĩgū pagure: “Sīka yure!” ārī sērēkeregu, ĩgū pagu ĩgūrē sīmakū neō irimasībiridi āārīmī.

¹⁸Marīpū ĩgū dorerire Moisére pīmakūguere marī ĩnekūsāmarā Israel bumarā Marīpū āārīrōgue ejanugāmakū goegoradero āārībū. Dapagorare musā gapure irasū āārībea. Marīpū ĩgū dorerire Moisére pīgu, Sinaī wāikudi ũtāūgue āārīdi āārīmī. Irasiriro irogue ĩgūsā ejanugāburipoe iri ũtāūguere peame būro ũjārō, naĩtārō, ĩmīkāyebori, mirū būro wējāpuro āārīdero āārībū. ¹⁹⁻²⁰Irogue puriduru būro busmakū pēnerā āārīmā. Purū Marīpū ĩgūsārē werenīmakū pēnerā āārīmā. Marīpū goero merā āsū ārīdi āārīmī ĩgūsārē: “ĩri ũtāūrē ĩapeorānorē ũtāyeri merā dea wējēka, o sari majī merā sare wējēka!” ārīdi āārīmī.

“Waimūrādere irasūta irika!” ārīdi āārīmī. Īgū irasū ārī werenīmakū pērā, gūiri merā Moisére; “ĩropata guare wereburo”, ārī, būro sērēnerā āārīmā. ²¹Moisére āārīpererire ũtāūguere goero āārīrīrē ĩāgū: “Būro gūiri merā naradagu yāa”, ārīdi āārīmī.

²²Musā gapū iripoegue marā Sinaī wāikudi ũtāūgue ejanugānerā irirosū āārībea. ũmugasigue Marīpū āārīrōgue Sion wāikudi ũtāūgue murījarosū diaye ĩgū merā werenīmasīa. Irogue Marīpū okanīgūya makā, Jerusalem wāikuri makā āārā. Irogue Marīpū wereboerā wārāgora āārīma. ²³Īgūsā ũuyari merā nerērā, Marīpūre: “Ōātaria mū”, ārī būremuma. Irogue Marīpū pūrāde ũmugasima gojādea purūeta ĩgūsā wārē gojatūsūnerā nerēma. Marīpū āārīpererā iririre: “ĩ gapū ōāa, ĩ gapū ōābea”, ārī weregu āārīmī. Marīde ĩgū merā ōārō āārā. Irasirirā irogue marā merā nerērāsūta āārā. Marīpū ĩgūsārēta ĩerī opamerā āārīmakū irisiadi āārīmī. ²⁴Marī Jesure būremurā āārā. ĩripoegue Marīpū marirē: “Ōārō irigura”, ārī werepīdi āārīmī. Īgū irasū ārī werepīderosūta Jesús iridi āārīmī. Īgūya díre béo boadea merā marirē taudi āārīmī. ĩripoegemu Abel ĩgūya dí béodeare ĩāgū, Marīpū ĩgūrē wējēdire wajamoādi āārīmī. Jesucristoya dí béodea gapure ĩāgū, marirē waja opamerā āārīmakū iridi āārīmī. Irasiriro Cristo dí béodea, Abel dí béodea nemorō wajakua.

²⁵Irasirirā ōārō pēmasīka! Marīpuyare weregure pēduamerā irirosū āarībirikōāka! ĩripoegue ĩ nikūmū Moisére Marīpuyare weremakū pērā, wārā irire pēduabirinerā āārīmā. Īgūsā irire pēduabiridea waja Marīpū ĩgūsārē wajamoādi āārīmī. Īgūsā nemorō Cristore pēduamerā gapure būro wajamoāgukumi. Cristo ũmugasiguemu Marīpuyare weregu āārīmī. ²⁶ĩripoegue Marīpū ĩgū dorerire Moisére pīgu, ĩgū werenīrī merā nikū ĩnomemakū iridi āārīmī. Dapagorare āsū ārīmi: “Sunū ĩ nikū ĩnomemakū irigū,

suñarôta gajino irinemogura. I nikû dita ñomemakû iribi meta âarîgukoa. Ûmugasiguedere ñomemakû irigura”, ârîmi. ²⁷“Sunu i nikû ñomemakû irigû, suñarôta gajino irinemogura”, ârîgû: “Âârîpereri yu irideare bêogukoa”, ârîgû yâmi. Îgûyarârê doregu âârîrî gapure bêobirikumi. Irasiriro îgû irideare bêomakû, îgûyarârê doregu âârîrî dita dujarokoa. ²⁸Marîpu îgûyarârê dorerogue marîrê îgû merâ âârîmakû irigukumi. Irasirirâ îgûyarârê doregu âârîrîrê bêosûbirimakû îârâ, Marîpure: “Mu merâ usuyâa”, ârîrô gâamea. Irasirirâ buremurî, goepeyaro merâ îgûyare iritayaro gâamea. Irasû irirâ, marî îgûrê usuyamakû irirâkoa. ²⁹Peame ãjûrô goerosû Marîpu goero wajamoâgû âârîmi. Irasirirâ îgûrê goepeyaro merâ buremurâ!

Marîpu suyuri ditare iriro gâamea, ârî gojadea

13 ¹Marî Jesucristore buremurâ sugû pûrâ irirosû âârâ. Irasirirâ gâme maîrîrê neô piribirikôaka! ²Musâ puro ejarârê ôârô merâ musâya wiirigue ñajâridoreka! Irire kâtibirikôaka! Iripoegue gajirâ irasirirâ, Marîpure wereboerârê îgûsâya wiigue ñajâdorenerâ âârîmâ. “Marîpure wereboerâ âârîmâ”, ârîmasîbirinerâ âârîmâ.

³Peresugue âârîrîrê bopoñarî merâ gûnaka! Îgûsâ merâ peresugue âârîrî irirosû péñaka! Gajirâ ñerô tarirâdere bopoñarî merâ gûnaka! Îgûsâ merâ musâde ñerô tarirâ irirosû péñaka! Iritamuka îgûsârê!

⁴Âârîpererâ marâpokurâ, marâpokurâ gâme goepeyari merâ îâburo. Ûma îgûsâ marâposâ nome merâ ôârô âârîrikuburo. Nomedê îgûsâ marâpusâmarâ merâ ôârô âârîrikuburo. Marâpu marîrâ, marâpokurâde gajirâ Ûma merâ ñerô irimakû îâgû, marâpo marîrâ, marâpokurâde gajirâ nome merâ ñerô irimakû îâgû, Marîpu îgûsârê wajamoâgukumi.

⁵Niyerure maîbirikôaka! Musâ opari merâ usuyaka! Marîpu âsû ârîdi âârîmi: “Musârê neô bêobirikoa. Musâ merâ âârîrîgukoa musârê iritamubu”, ârîdi âârîmi. ⁶Irasirirâ gûnaturari merâ âsû ârî masîa:

Marî Opû yure iritamugû âârîmi.
Neô sugû masakû yure ñerô
iriduarire gûibe, ârî masîa.^c

⁷Musârê ôârô siu, Marîpuya kerere werenerârê gûnaka! Îgûsâ okaro bokatûrô ôârô âârîrikudeare gûnaka! Irasû gûnarâ, Jesucristore îgûsâ buremuderosûta musâde buremuka!

⁸Jesucristo marîrê iritamugû, neô gorawayubirikumi. Iripoegue, dapagoradere, puruguedere îgû âârîderosûta âârînikôâgukumi. ⁹Gajirâ gajirosû buerire pênemobirikôaka, Marîpuya diayema buerire bêori, ârîrâ! Îgûsâ marîrê: “Ire baaka! I gapure baabirikôaka!” ârî buemoâmakôama. Iri buerire tÿyamakû marîrê iritamubea. Marîpuyare marîrê gûnaturamakû iribe. Marîpu dita îgû marîrê maîrî merâ marîrê gûnaturamakû yâmi.

¹⁰Iripoegue Marîpuya wiigue paía waimurârê wêjê soepeonerâ âârîmâ. Irasirikererâ, iri merâ masakare îgûsâ ñerô iridea wajare neô taumasîbirinerâ âârîmâ. Jesucristo gapû îgû boari merâ marî ñerô iridea wajare taudi âârîmî.

¹¹Paía opu waimurâ wêjê, Marîpu âârîrî taribugorogue îgûsâya díre âi ñajâdi âârîmî. Irogue Marîpure masaka îgûsâ ñerô iridea wajare: “Béoka!” ârî sêrêbosadi âârîmî. Îgû wêjênerâ waimurâya dÿpuri gapure makâ turogue soebéokôadi âârîmî. ¹²Irire iriderosûta Jesúdere makâ turogue wêjêbéonerâ âârîmâ. Irasirikeremakû, îgûya dí bêori merâ marîrê waja opamerâ âârîmakû iridi âârîmî. ¹³Jesús makâ turogue curusague boari: “Guyasiûgorâa”, ârîsúdero âârîbû. Îgû boamakû, masaka îgûrê turi, buridanerâ âârîmâ. Îgûrê irasiriderosûta masaka marîdere turi, buridakeremakû, piriro marîrô

^c 13.6 Sal 56.3-4, 9-11; 118.6

ĭgūrē tuyaro gāamea. ¹⁴I nikūgue marĭ āārĭburi makā māa. Gaji makā, marĭ pūrūgue āārĭburi makārē ũmugasima makārē yūrā yāa. ¹⁵Irasirirā Jesucristo iritamurĭ merā Marĭpure buremurā, iro dupiyuro ĭgūrē gajino siunaderosū, dapagorague ĭgūrē usuyari sĭnĭkōārā! ĭgūrē: “Guapu, oātariĭgu āārā”, ārĭ buremurā! ¹⁶Gajirārē oārō irika! Musā oparire opamerārē guereka! Irire kātĭbĭrikōāka! Musā irasirirā, Marĭpure sĭrā irirosū irirākoa. ĭgūrē usuyamakū irirākoa.

¹⁷Musā oparārē oārō pēka! ĭgūsā dorerire buremurĭ merā irituyaka! Marĭpu pĭdi āārĭmĭ, ĭgūsārē musārē oārō koredoregu. Irasirirā musārē ĭgūyare oārō buenĭkōāma, ĭgūrē buremurĭrē pĭrĭbĭrikōāburo, ārĭrā. Pūrūgue Marĭpu ĭgūsārē: “Wereka yure! ¿Naásū buerĭ?” ārĭ sērēñamakū, ĭgūrē yujurākuma. Irire masĭsĭā, oārō buedūama. Irasirirā ĭgūsā buerire musā oārō pēmakū, usuyari merā moārākuma. Musā pēbĭrimakū gapu bujawerērākuma. Musā ĭgūsārē tarinugārā, oārō āārĭrikubirĭkoa.

¹⁸Musā Marĭpure sērērā, guaya āārĭburire sērēbosanĭka! Gua oārĭ ditare iridūāa. Marĭpu ĭūrō: “Oārĭrē irirā, waja opamerā āārā”, ārĭ pēñāa. ¹⁹Yure Marĭpure sērēbosarā, āsū ārĭ sērēka: “Mérōgā pūruta ĭgū gua pūrōgue dupaturi aarĭburire āmuka!” ārĭ sērēka!

Ōādoretūnudea

²⁰Marĭpu marĭrē ĭgū merā oārō siñajārĭ sĭĭgū marĭ Opū Jesucristo boadĭguere masūdi āārĭmĭ. Jesucristo ovejare korerimasū irirosū marĭrē oārō koreĭgu āārĭmi. Iripoegue Marĭpu marĭrē: “Oārō irigura”, ārĭ werepĭdi āārĭmĭ. ĭgū werepĭdeare Jesús boagu ĭgūya dí béodea merā marĭrē iriyuwarĭkudi āārĭmĭ. Irire neō béobĭrikumi. ²¹Irasirĭgu Marĭpu musārē iritamunĭkōāburo. Iri iritamunĭrĭ merā āārĭpereri oārĭrē, ĭgū gāamerĭ ditare irimakū iriburo. ĭgū gāamerōsūta Jesucristo merā marĭ āārĭpererārē irasirĭburo. Irasirirā Cristore: “Oātaria mu”, ārĭ buremunĭkōārā! Irasūta irirā!

²²Yaarā, ĭ pūgue yu musārē: “Āsū irika!” ārĭ gojarire oārō merā pēka! Yu musārē wārĭgora gojabodi āārĭkoreĭgu, mérĭgā were gojabu. Irasirirā irire oārō bueka! ²³Idere musārē weregura. Marĭyagu Timoteore peresugue āārādĭre wĭuañurā. Dapagorare ĭgū aarĭmakū, yu ĭgū merā musārē ĭāĭgū waagura.

²⁴Musā oparārē, gajirā Jesucristore buremurārē āārĭpererā iro āārĭrārē oādorea gua. Gua merāmarā Italia marā musārē oādorema.

²⁵Marĭpu musā āārĭpererārē oārō iritamuburo. Irasūta iriburo. Iropata āārā.